

POGLĄDANIE (16) sb n

o oraz a jasne; teksty nie oznaczają é oraz -é.

sg N pogładani(e) (2). ◇ G pogładanią (8). ◇ A pogładani(e) (3). ◇ I pogładani(e)m (2). ◇ L pogładaniu (1).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde bez cytatu s.v. pogładác.

1. *Postrzeganie wzrokiem: oglądanie, spoglądanie, przyglądanie się, obserwowanie; anoptice, aspectio, aspectus, catoptice, contuitus, inspectatio, inspectio, intuitus, obtuitio, obtu(i)tus, optice, spectatio, spectio*
Cn (15) : Oczci czałem zamykamy czałem odtwieramy, abyfmy baczyli iż niekiedy pogładanie może załzkodzić *GlabGad C2*.

pogładanie na co (2): Pánno pogładaniem ná w niebo wftąpienie Zbáwiciela náłzego/ bezmiernie vwefelona/ modl fię zá (námi). *LatHar* 503, 214; [tedy napoim y pogładaniem ná piękne obrazki/ y fkoki/ pobudzaią áffekty fwe. *PlutBBud E*].

Szereg: »pogładanie albo słuchanie« (1): Bowiem on ma być fkromnieyfzy w mowieniu niżli w pogładaniu albo w fluchaniu chczeli być mądrim, gdyż mowa więcey łzkodzi niżli widzenie. *GlabGad C2*.

Przen. O Bogu [na kogo] (1) : Y łzczęśliwy to ieft człowiek według náuki Dawidá S. [...]: ná ktorego álbo obecność y wftawiczne ná cie pogładanie [!]/ [...] myślá fię zániołzy/ nie dałz gory ták łatwie dułznemu nieprzyacielowi/ nád dułzá twoią. *LatHar* 580.

a. *Widzenie Boga po śmierci, tj. osiągnięcie zbawienia [w tym: na co (9)]* (12) : Gdzie fię przypátrz: [...] Dułze twoiey przez troiákie łzczęście/ wwielbieniu: to ieft/ ná Máiełtat Boży pogładanie/ z niego niewyflowione dułze twey vkochanie/ y wiekuilfe tego pogładania/ y vkochania wzywianie. *LatHar* 667; Będzielz miał w niebie wefele nád łobą z pogładania ná Bołtwo iego/ y ná włzyłtkie rzeczy w nim niewyflowionym obyczáiem zówarte *LatHar* 680, 327, 346, 426, 605.

W przen (3) : ábyfmy wiekuilfym onym y rołkołznym ná twarz twoię pogładaniem byli náłyceni *LatHar* 242, 596.

Wyrażenie: »[jakim] okiem pogładanie« (1): RAcz Pánie lud twoy [...] potężnie mocą twoią bronić/ á chwalebnego niezmrúżonym okiem pogładania/ ná łłońce máiełtatu twego/ miłościwie domiełcić. *LatHar* 419.

2. *Rozmyślanie, rozważanie* (1) : Contemplatio, Pogładanie/ rozważanie/ rozmyślanie. *Mącz* 443c.

Synonimy: 1. *patrzanie, patrzenie*; 2. *rozmyślanie, rozważanie*.

Cf **POGLĄDAĆ**